تاریخ‌سازی مسلمانان در جام جهانی

قهرمانی مراکش چرا که نه!

■ فریدون حسن

«چرا نباید به فکر قهرمانی باشیم.» این یک جمله از حرف‌های سرمربی تیمی است که حالا با تاریخ سازی در جمع چهار تیم برتر جام جهانی ۲۰۲۲ قطر است.

همین شهریور ماه قبل بود که «ولید الرکراکی» هدایت تیم ملی مراکش را برعهده گرفت. تیمی که در جام‌جهانی قبلی در گروهی که اتفاقاً ایران هم در آن حضور داشت چهارم شد و نتوانست صعود کند. اما حالا چهار سال بعد در قطر همه چیز عوض شده است. مراکش با سرمربی داخلی‌اش بین چهار تیم پایانی رقابت‌هاست و حالا حتی به قول سرمربی سودای قهرمانی در سر دارد.

با کرواسی که مساوی کردند خیلی‌ها گفتند بازی اول بوده. یک اتفاق، بلژیک را شکست دادند باز گفتند اتفاقی نیفتاده یک جرقه است اما وقتی کانادا را هم بردند و با هفت امتیاز صدرنشین شدند دیگر حساب کار دست همه آمد. مراکش فریاد بلند فوتبال آفریقا و کشورهای اسلامی آمده است که در جام بماند. خیلی‌ها گفتند که از پس اسپانیا بر نمی‌آیند اما تیم انریکه هم توانایی مقابله با آنها را نداشت چون یک دروازه‌بان به نام «یاسین بونو» سد راه آنها شد. این بلا را در مرحله بعد سر پرتغال هم آورد تا از تک گل پیروزی بخش‌شان در مقابل سیل حملات پرتغال دفاع کند.

مراکش بعد از گل نیمه اول در لاک دفاعی فرو رفت اما دفاعی با منطق و با ضد حملات خطرناک. به جرئت می‌توان گفت که پرتغال شانس آورد که فقط یک گل خورد. پرتغال اگر تا خود صبح هم بازی ادامه داشت گلزن نبود اما مراکش با سه ضد حمله خطرناک می‌توانست اختلافش را دو برار یا حتی بیشتر کند اما نشد تا پرتغال و اروپایی‌ها بیش از این مقابل تیم ملی یک کشور مسلمان و آفریقایی تحقیر نشوند.

مراکش فریاد رسای فوتبال آفریقا و کشورهای مسلمان است که حالا ثابت کرده که دیگر در فوتبال این نام‌ها نیستند که تأثیر گذارند. بلکه تیم بودن و خواستن پیروزی، مهم است. حتی اگر ستاره و فوق ستاره هم نداشته باشی این همت بالاست که کارهایت را پیش می‌برد درست مانند مراکش که حالا همه با ترس در مقابلش صف آرایی می‌کنند. تیم خوب الرکراکی حالا به فرانسه می‌اندیشد. آنها نایب قهرمان و تیم سوم جام‌جهانی قبل را متوقف کرده‌اند پس چرا نباید بتوانند حتی مقابل قهرمان هم شگفتی ساز باشند. حالا این فرانسه است که با اضطراب به بازی چهارشنبه شب فکر می‌کند. بازی مقابل تیمی که می‌خواهد تاریخ‌سازی مسلمانان در جام جهانی را تکمیل کند.

جام‌جهانی قطر خاص بود حالا خاص‌تر هم شده است. مراکش این خاص بودن را فریاد می‌زند. آنها می‌خواهند در فینال باشند همان‌طور که سرمربی‌شان می‌گوید: «ما بازی فوق‌العاده‌ای مقابل پرتغال به نمایش گذاشتیم. می‌دانستیم که بهترین دروازه‌بان دنیا را در اختیار داریم، پس چرا با داشتن چنین تیمی به فکر قهرمانی در این رقابت‌ها نباشیم، هر چند می‌دانیم که این کار دشواری است.»

سرمربی تیم ملی فوتبال مراکش تصریح کرد: «ما به دنبال تاریخ‌سازی بودیم و خوشحالم که موفق به انجام این کار شدیم. این موفقیت متعلق به من نیست و این کار بزرگ حاصل تلاش بازیکنانم است. اگر در مرحله گروهی حذف می‌شدیم، مسئولیتش با من بود اما این دستاورد حاصل تلاش یک گروه است.»

خداحافظی تلخ پرتغال و رونالدو از جام‌جهانی

اشک و حسرت

■ اشرف رامین

پرتغالی‌ها باز هم با دست‌کم گرفتن حریف، جام‌جهانی را از دست دادند. تیمی که مقابل سوئیس جشنواره گل به راه انداخت در مصاف با مراکش حرفی برای گفتن نداشت. تا جایی که مجبور شدند داور را عامل حذف‌شان از مسابقات اعلام کنند. شاگردان سانتوس در جریان بازی نتوانستند تک گل خورده را جبران کنند منتها حاضر به پذیرفتن ضعف‌های خود نیستند. برخی مدعی‌اند اگر رونالدو از ابتدا در ترکیب حضور داشت نتیجه دیگری رقم می‌خورد در حالی که غیبت این ستاره در بازی قبلی منجر به برد پرگل پرتغال شده بود. با این حال مارسلو ربلو دی‌سوزا رئیس جمهور این کشور منطقی‌تر از بازیکنان با این شکست برخورد کرد و می‌دانست راه فراری ندارد جز اعتراف به برتری مراکش. اشک‌های کریس رونالدو در پنجمین حضورش در جام‌جهانی توجهات را به خود جلب کرد. این بازیکن امیدوار بود در آخرین جام‌جهانی عمرش قهرمانی در این رقابت‌ها را به کارنامه‌اش اضافه کند ولی در آخر گریه و اشک نصیبش شد. با این باخت فرناندو سانتوس آماج انتقادهای تند قرار گرفته است. با این حال سرمربی پرتغال از تصمیمش برای نیمکت‌نشینی رونالدو در نیمه اول پشیمان نیست: «برای من و بازیکنان این یک ناامیدی بسیار بزرگ است. تیم بسیار مطمئن و خوشحال بود اما حقیقت این است که ما موفق نشدیم. بازیکنان تلاش زیادی داشتند. فکر می‌کنم در نیمه اول از نظر خلاقیت برای باز کردن دفاع مراکش کمی منفعل عمل کردیم. آماده شده بودیم تا با استفاده از بازیکنان خلاق خود موقعیت‌های گل روی دروازه حریف ایجاد کنیم. با این حال در نهایت گل را دریافت کردیم و در نیمه اول شرایط مطابق میل ما پیش نرفت. از اینکه رونالدو را در ترکیب اصلی قرار ندادم پشیمان نیستم. تیم من مقابل سوئیس خیلی خوب بازی کرد. کریستیانو بازیکن بزرگی است زمانی که لازم بود او را در زمین قرار دادیم. این نسل به اینجا ختم نمی‌شود و این فرصت را خواهد داشت که کارهای بسیار خوبی برای فوتبال پرتغال انجام دهد. آنها این موضوع و ظرفیت خود را به خوبی نشان دادند. این را به خاطر کارهایی که تاالان انجام داده‌ایم می‌گویم. حتی برای تلاشی که در نیمه دوم انجام دادیم. مهم‌تر از همه اینها ما مطمئن بودیم که در این بازی پیروز می‌شویم و حتی به فینال می‌رسیم اما این اتفاق رخ نداد.»

اخراج شیرهای بی‌یال و کوپال از جام جهانی

فقط با گل‌های فرانسه وطارمی!

■ شیوا نوروزی

۵۶ سال کم نیست. هر بار برای منتظر نگه‌داشتن هواداران بهانه‌ایی دارند و کماکان در تحقق رویای قهرمانی ناکام هستند. تیم ملی انگلیس در جایی که فکر می‌کرد توانایی شکست فرانسه را دارد دوباره باخت و حسرت‌اش ۶۰ ساله شد. انگلیسی‌ها خیال می‌کردند در قطر معجره‌ایی رخ می‌دهد و بالاخره عروسی به کوچه آنها هم می‌آید. ولی خروس‌ها آرزوهای کشور رقیب را نقش برآب کرده و خود را یک بار دیگر به نیمه‌نهایی رساندند. با اینکه گرت ساوت‌گیت تیمش را شایسته باخت نمی‌دانست اما انگلیس بازنده بازی بود؛ هری کین پنالتی اولش را گل کرد و بار دوم ولی همه را از کامبک ناامید کرد. این یعنی اینکه سه‌شیرها در عمل برتری نسبت به فرانسه نداشتند. البته آمار به نفع انگلیس بود، از درصد مالکیت توپ گرفته تا پاس‌های سالم و تعداد شوت‌ها. منتها آمار نتیجه بازی را تعیین نمی‌کند و هر تیمی گل بیشتری بزند پیروز میدان لقب می‌گیرد. کنار رفتن از جام‌جهانی ناکامی بزرگی محسوب می‌شود، به ویژه برای تیمی که داعیه قهرمانی دارد و به ستاره‌های اسمی‌اش می‌نازد. با این حال انگلیسی‌ها دیگر به باخت‌های ناراحت کننده عادت کرده‌اند در واقع چاره‌ایی هم جز عادت کردن ندارند. سال گذشته آنها خودشان را کشتند تا به فینال یورو برسند، به هدفشان هم رسیدند ولی باز هم حسرت جام به دلشان ماند. سه‌شیرها امیدوار بودند در جام‌جهانی ۲۰۲۲ اتفاقات به نفع آنها رقم بخورد. تا یک‌چهارم نهایی پیش‌روی کردند ولی فرانسه راهشان را سد کرد و آنها را به خانه فرستاد. آخرین بار جام ۱۹۶۶ بود که سه‌شیرها جام را بالای سر بردند و باید تا جام ۲۰۲۶ صبر کنند به امید طلسم شکنی. جالب اینکه تنها با ۴ گل خورده حذف شدند؛ دوتا از مهدی طارمی خوردند و دوتا از فرانسه.. قاعدتاً بعد از این باخت سرمربی باید مسئولیت ناکامی را به گردن می‌گرفت با این وجود ساوت‌گیت از تیمش تعریف کرد و به بازیکنانش افتخار. در این شرایط داور بهترین بهانه است تا کمی از غم حذف شدن کم شود. انگلیسی‌ها معتقدند داور برزیلی یک پنالتی برای تیم‌شان نگرفته و حتی حاضر به بازبینی فیلم خطای بازیکن فرانسوی نشده است. در این مورد باید کارشناسان داوری نظر دهند منتها باید به انگلیسی‌ها یادآوری کرد کاپیتان‌شان توپ را به آسمان زد تا به همه نشان دهد سه‌شیرها با پنالتی نیز پیروز نمی‌شوند.

وقتی سه‌شیرها هم حریف خروس‌ها نمی‌شوند

تکرار حضور فرانسه در نیمه‌نهایی

■ دنیا حیدری

خروس‌ها قصد کوتاه آمدن ندارند. قهرمانی در روسیه به دهانشان مزه کرده و طعم آن را هنوز زیر دندان دارند. این را می‌توان از تلاش سخت کوشانه در جام بیست‌ودوم به وضوح دید. فرانسه، چیزی شبیه به تعریفی است که سال‌ها قبل جرمن بورخوس، از اتلتیکو مادرید داشت و آن را مترادف با کارگران، آجرچین‌ها، راننده‌های تاکسی و حتی دست فروش‌ها خواند. سخت کوش و جنگنده. برای خروس‌ها تفاوتی ندارد مقابل چه تیمی به میدان می‌روند. استرالیا، دانمارک، لهستان یا انگلیس.

مدافع قهرمانی با هدف به هم ریختن تمام پیش‌بینی‌ها به قطر آمده، با هدف تکرار حضور در فینال و تلاش برای بالا بردن دوباره جام قهرمانی. این بار اما در آسیا و در قطر. سه‌شیرها شاید سخت‌ترین حریف تا به اینجای کار بودند اما خروس‌ها نشان دادند ترس عبور از هیچ مانعی را ندارند و خوب می‌دانند برابر هر حریفی با چه ترفند و تاکتیکی پیش بروند. وقتی دقیقه ۱۷ بازی از حریفی مدعی که می‌گوید این بار آمده برای لمس جام قهرمانی پیش می‌افتید، دلیل خوبی است که اندکی عقب بکشید. اگر چه یک پنالتی کار را به تساوی می‌کشاند تا خروس‌ها یک بار دیگر برای عقب راندن سه‌شیرها به سمت دروازه حریف خیز بردارند اما دشان خوب می‌داند چه زمانی باید تغییر تاکتیک بدهد. استفاده از خط دفاعی بدون شکاف در کنار تعهد تیمی که تک‌تک نفرات را مؤظف می‌کند به برگشتن به عقب برای دفاع از چهارچوب دروازه، دیگر جایی برای ترس از حریف نمی‌گذارد. حتی اگر انگلیس باشد با یک دو جین ستاره. چون تیم ساوگیت هم می‌تواند اسیر عزم راسخ خروس‌ها در حملات ناگهانی و ضد حملات غافلگیر کننده باشد. خصوصاً اگر ستاره تیم حریف به دلیل استرس ناشی از عقب ماندن از مدافع عنوان قهرمانی نتواند دومین پنالتی خود را به گل تبدیل کند. ناکامی که نشان از فرو ریختن حریف مقابل یاران دشان دارد و این همان روحیه‌ای است که سرمربی فرانسه توسط برنامه‌ای که برای یارانش چیده از حریف می‌گیرد برای آنکه به عنوان آخرین تیم به نیمه نهایی راه یابد. برای دشان اهمیت چندانی ندارد که حریفش صاحب توپ و میدان باشد وقتی نمی‌تواند استفاده‌ای از این موقعیت ببرد. وقتی از ۱۴ موقعیت گل، ۱۴ ضربه آزاد و هفت شوت در چهارچوب تنها گل حریف از روی نقطه پنالتی به ثمر می‌رسد یعنی کیش‌ومات ساوگیت. یعنی بسته شدن دست حریف با وجود در اختیار داشتن توپ و میدان و این همان تله‌ای است که دشان به زیرکی برای حریف خود در یک چهارم نهایی کار گذاشته بود و حضور خروس‌ها به عنوان آخرین تیم در نیمه نهایی ثابت می‌کند که تا چه اندازه نتیجه داده است. به طوری که جردن هندرسون، هافبک تیم ملی انگلیس و کاپیتان لیورپول با وجود آنکه انگلیس را مستحق برد می‌داند اما اعتراف می‌کند که فرانسه لایق بود: «فکر می‌کنم همه چیزمان را در بازی گذاشتیم. اگر چه بعد از شکست یک برصفر ناامید شدیم، اما شخصیت و ذهنیت خود را برای ادامه دادن نشان دادیم تا گل تساوی را زدیم. ما همه توان خود را گذاشتیم اما متأسفانه شب ما نبود. ضمن اینکه فرانسه خیلی لایق بود و شما باید به فرانسه که تیم خوبی است اعتبار بدهید.»

دشان سرخوش از تکرار صعود به نیمه نهایی، برتری ۲ بر ۱ مقابل انگلیس را نتیجه از جام مایه گذاشتن شاگردانش خواند: «انگلیس یک حریف فوق‌العاده است. این تیم هم به لحاظ تاکتیکی و هم به لحاظ قدرت بدنی بسیار قوی است. اما بچه‌های ما از جان مایه گذاشتند. حضور در بین چهار تیم برتر دنیا برای بازیکنان ما فوق‌العاده لذت‌بخش است. ما بعد از چهار سال دوباره بین چهار تیم هستیم. در چنین لحظاتی است که آدم آرزو می‌کند ای کاش زمان متوقف می‌شد و می‌توانستیم بیشتر لذت ببریم. ولی این لذت تنها برای یک شب است و باید بلافاصله به نیمه نهایی و مصاف با مراکش بیندیشیم»

چهره‌ها
Qatar2022

منهم شماره یک

شکست برابر شگفتی‌ساز آفریقایی برای پرتغالی‌ها سنگین بود. حذف از جام‌جهانی به دست مراکش علت‌های زیادی داشته اما در شرایطی که پرتغالی‌ها را کاردبزنی خونشان در نمی‌آید همه علیه فرناندو سانتوس موضع گرفته و او را متهم شماره یک این ناکامی می‌دانند. سرمربی موسفید کرده باز هم رونالدو را روی نیمکت نشاند و در نیمه دوم هم مجبور شد به این ستاره بازی دهد. همین مسئله باعث شده تا سانتوس مقصر اصلی باخت لقب بگیرد. لوئیز فیگو اسطوره فوتبال پرتغال در انتقادی تند خطاب به سانتوس گفت: «بدون رونالدو نمی‌توان قهرمان شد.» فیگو تنها منتقد سرمربی نیست و همسر رونالدو نیز در صفحه شخصی‌اش نیمکت‌نشینی کریس را عامل حذف پرتغال خواند. پرتغالی‌ها هنوز باور نکرده‌اند توسط یک تیم آفریقایی حذف شده‌اند و آینده سرمربی‌شان نیز مشخص نیست. خودش که استعفا نداده اما موضع‌گیری‌های کارشناسان و منتقدان، بعید است سانتوس روی نیمکت این تیم ماندگار باشد.

ادعای جنجالی په‌په

مدافع کهنه‌کار فیفا را متهم به حمایت از آرژانتین کرد. دیدار پرتغال –مراکش را فاکوندو تیو داوری از آرژانتین سوت زد. په‌په که از شکست و حذف تیم کشورش به شدت ناراحت بود پس از پایان مسابقه به شدت از قضاوت داور مسابقه انتقاد کرد: «ندیدم داور حتی صحنه نیمه اول پنالتی روی فرناندز را دوباره دیده باشد. توانایی قهرمانی در این جام را داشتیم اما با تیم داوری مغروری مواجه شدیم. به نظر من آرژانتین در این دوره قهرمان جام جهانی خواهد شد زیرا پنج داور آرژانتینی بودند. پس از حرف‌های مسی یک آرژانتینی از راه رسیده و بازی را سوت می‌زند. فیفا باید در مورد این مسائل فکر کند. شاهد بدترین داوری در جام جهانی بودیم. نمی‌دانم داور برای چه فقط ۱۰ دقیقه وقت اضافه محاسبه کرد. این داور دیوانه و مغرور بود. از وقتی اسپانیا حذف شد فکر کنم داور می‌خواست ما هم حذف شویم.»

ناکام بزرگ

کاپیتان سرشناس در حساس‌ترین لحظات به جای آنکه تیمش را از شکست نجات دهد پنالتی از دست داد و انگلیس را از رسیدن به نیمه‌نهایی محروم ساخت. هری کین قرار بود ستاره سه‌شیرها در قطر باشد اما نهایت تلاشش به ثمر رساندن ۲ گل بود! این مهاجم در مصاف با فرانسه اولین ضربه پنالتی‌اش را گل کرد و بازی را به تساوی کشاند. اما درست در آخرین دقایق مسابقه وقتی خروس‌ها دوباره مرتکب خطا در محوطه جریمه شدند، کاپیتان مغرور توپ را به آسمان زد و حسرت دبل مقابل دروازه هوگو لوریس به دلش ماند. گویا انگلیسی‌ها عادت دارند در موقعیت‌های حساس اینگونه افتضاح به بار بیارند؛ در یک‌چهارم نهایی یورو ۲۰۰۴ و در بازی با پرتغال، دیوید بکام کاپیتان آن زمان انگلیس در ضیافت پنالتی‌ها توپ را به خارج زد تا عامل حذف تیمش باشد. حالا کین هرچقدر هم که ناراحت باشد نمی‌تواند زمان را به عقب برگرداند.

حذف جزئی

از آینده حرفی نمی‌زند چون خودش هم نمی‌داند چه آینده‌ای در انتظارش است. گرت ساوت‌گیت تصور می‌کرد اینبار می‌تواند نامش را در تیم‌ملی انگلیس جاودانه کند. ولی تیمش مقابل فرانسه دیدیه‌دشان کم آورد و با جام خداحافظی کرد. جالب اینکه سرمربی سه‌شیرها مدعی است حذف از جام ۲۰۲۲ حق تیمش نبوده‌است: «از نظر عملکرد ما شایسته نتیجه بهتری بودیم. ولی در نهایت تکلیف را گل‌هایی که در جریان بازی به ثمر رسیده مشخص می‌کند. به بازیکنان گفتم با تمام وجودشان برای تیم ملی مایه گذاشتند و هیچکس نمی‌تواند از آنها انتظاری بیشتر از این داشته باشد. با اختلافی بسیار جزئی حذف شدیم. فرصت‌هایی که روی هر دو دروازه پیش آمد و اتفاقات فوتبالی باعث شد این نتیجه رقم بخورد. به عملکردمان در طول این تورنمنت افتخار می‌کنم. بعد از هر تورنمنت باید در آرامش بنشینیم، آنچه گذشت را مرور کنیم و فکرهای‌مان را روی هم بگذاریم.»